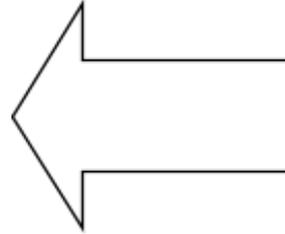
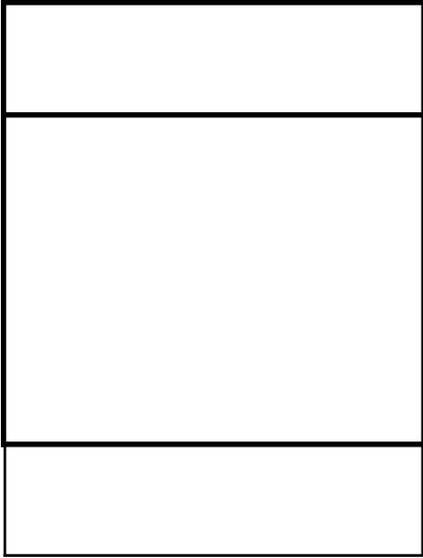

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ (ΑΓΟΡΑ) ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ

Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΧΑΙΟΥΣ

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΙΡΚΗΣ

ΣΤΗΝ ΩΓΥΓΙΑ, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΟΣ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ-ΜΕΝΤΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΕΥΜΑΙΟΥ

Η ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΚΩΝΕΣ

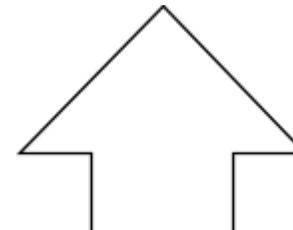
Η ΚΑΘΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΑΔΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΝΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΤΕΙΡΕΣΙΑ

ΣΤΗ ΣΧΕΡΙΑ, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΑΙ

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΡΑ ΣΤΗΝ ΠΥΛΟ

ΟΙ ΛΩΤΟΦΑΓΟΙ

ΤΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΕΙΡΗΝΩΝ

Η ΜΝΗΣΤΡΟΦΟΝΙΑ

Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

Η ΤΥΦΛΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ ΠΟΛΥΦΗΜΟΥ

ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΥΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΑΡΥΒΔΗ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΑΙ

ΑΙΟΛΟΣ

ΤΑ ΒΟΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΗΛΙΟΥ ΣΤΗ ΘΡΙΝΑΚΙΑ

J.C.Andria. Ο Οδυσσεύς στους Λαιστρυγόνες (1902)

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΩΝ ΛΑΙΣΤΡΥΓΟΝΩΝ

Ας συνεργαστούμε:

Αφού μελετήσετε την παρακάτω περίληψη της Οδύσσειας, συμπληρώστε τα κουτάκια με τη σωστή σειρά (1,2,3 κ.τ.λ.) που παρουσιάζεται κάθε γεγονός στην Οδύσσεια από τον Όμηρο και με γράμματα (Α,Β,Γ κ.τ.λ.) τα γεγονότα του παρελθόντος που αφηγείται ο ίδιος ο Οδυσσεύς.

Στη συνέχεια, συμπληρώστε στα αρχικά πλαίσια τους τίτλους των τριών αφηγηματικών ενότητων στις οποίες χωρίζεται η Οδύσσεια.

Τέλος, διαλέξτε το κατάλληλο τοξάκι, για να επισημάνετε πως είναι το σημείο που πρωτοσυναντούμε το Οδυσσέα στο έπος ή το σημείο που εντοπίζουμε την τεχνική in medias res και της αναδρομικής αφήγησης, για να τις ορίσουμε και να τις κατανοήσουμε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Η Οδύσσεια δεν ξεκινάει με τον Οδυσσέα. Ο Όμηρος επιλέγει να μας μεταφέρει πρώτα στον Όλυμπο. Μια μέρα, λοιπόν, που ο Ποσειδώνας απουσίαζε από τον Όλυμπο, οι θεοί αποφάσισαν εκεί να βοηθήσουν τον Οδυσσέα να επιστρέψει στην πατρίδα του. Έτσι, η Αθηνά θα κατέβαινε στην Ιθάκη, μεταμορφωμένη στον Μέντη, για να ενθαρρύνει τον γιο του Οδυσσέα, τον Τηλέμαχο, να αναλάβει πρωτοβουλίες ως κύριος του σπιτιού και να αναζητήσει τον πατέρα του, στα ταξίδια που θα κάνει στην Πύλο και την Σπάρτη. Πρωταγωνιστής, λοιπόν, σε αυτήν την πρώτη αφηγηματική ενότητα είναι ο Τηλέμαχος, ο γιος του Οδυσσέα, για αυτό και η ενότητα

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ονομάζεται «**ΤΗΛΕΜΑΧΕΙΑ**». Στην Ιθάκη, παρακολουθούμε ταυτόχρονα το κλίμα που επικρατεί, με τα αρχοντόπουλα της επικράτειας του Οδυσσέα να μπαινοβγαίνουν στο παλάτι ως υποψήφιοι γαμπροί/μνηστήρες της γυναίκας του, της Πηνελόπης, και να κατατρών την περιουσία του.

Στη δεύτερη αφηγηματική ενότητα, που έχει τον τίτλο «**ΝΟΣΤΟΣ**» (=σημαίνει επιστροφή στην πατρίδα), καταλαβαίνουμε πως θα συναντήσουμε για πρώτη φορά τον ήρωά μας, τον Οδυσσέα, να προσπαθεί με κάθε τρόπο να γυρίσει πίσω στην Ιθάκη και την οικογένειά του. Δεν τον πρωτοσυναντάμε όμως στην αρχή των ταξιδιών του, παρά πολύ αργότερα, στην Ωλυγία, (μια τεχνική που ονομάζεται in medias res= στη μέση των πραγμάτων) όπου πήγε ο Ερμής, για να ανακοινώσει στην Καλυψώ την απόφαση των θεών, να αφήσει τον Οδυσσέα να φύγει από το νησί της. Αναγκάστηκε έτσι η νεράιδα να επιτρέψει στον Οδυσσέα να φύγει· τον βοήθησε μάλιστα να φτιάξει μια σχεδία για το ταξίδι του νόστου. Πάνω στη σχεδία αυτή ο Οδυσσέας ταξίδεψε άγρυπνος 17 μέρες, τη 18η όμως τον αντιλήφθηκε ο Ποσειδώνας και σήκωσε τρικυμία που διέλυσε τη σχεδία. Και ο ήρωας, παλεύοντας τρεις μέρες με τα κύματα, βγήκε ναυαγός στη χώρα των Φαιάκων, τη Σχερία, όπου συνάντησε τη βασίλοπούλα Ναυσικά, που τον οδήγησε στο παλάτι. Οι Φαίακες του πρόσφεραν πλούσια φιλοξενία, αλλά και άκουσαν με συγκίνηση όλες τις προηγούμενες περιπέτειές του από την άλωση της Τροίας μέχρι και το νησί της Καλυψώς. Πλέον γίνεται αφηγητής ο ίδιος ο Οδυσσέας και κάνει μια αναδρομική αφήγηση (flash back) των περιπετειών του, που εγκιβωτίζονται μέσα στην κύρια αφήγηση. Μαθαίνουμε, λοιπόν, πως ο Οδυσσέας έφυγε από την Τροία με δώδεκα επανδρωμένα πλοία και στο ταξίδι του νόστου έζησε περιπέτειες πολλές για δέκα χρόνια: Πολέμησε τους Κίκονες στη Θράκη, αλλά έχασε αρκετούς συντρόφους. Στη χώρα των Λωτοφάγων μερικοί σύντροφοι κινδύνεψαν να ξεχάσουν την πατρίδα, τους πήρε όμως μαζί του με τη βία. Στη χώρα των ανθρωποφάγων Κυκλώπων ο γιος του Ποσειδώνα, ο Πολύφημος, έφαγε έξι συντρόφους και εκείνος τον τύφλωσε, για να σωθούν οι υπόλοιποι· προκάλεσε έτσι την οργή του θεού της θάλασσας. Στην **Αιολία** φιλοξενήθηκε έναν μήνα και έφυγε με δώρο έναν ασκό, όπου ο φύλακας των ανέμων Αίολος είχε κλείσει όλους τους ενάντιους ανέμους· από περιέργεια όμως οι σύντροφοι τον άνοιξαν και η τρικυμία που ξέσπασε τους πήγε στη χώρα των ανθρωποφάγων Λαιστρυγόνων, που βύθισαν τα έντεκα πλοία του και έφαγαν τους ναυαγούς. Με το ένα πλοίο τώρα και τους ναύτες του έφτασε στο νησί της **Κίρκης**, η οποία μεταμόρφωσε τους συντρόφους του σε ζώα, αλλά ο Οδυσσέας την υποχρέωσε να τους ξαναδώσει την ανθρώπινη μορφή. Στο παλάτι της φιλοξενήθηκαν έπειτα έναν χρόνο. Κατέβηκε και στον Άδη, για να πάρει χρησμό από τον μάντη Τειρεσία. Άκουσε, δεμένος στο κατάρτι, το τραγούδι των **Σειρήνων**, πέρασε από τη **Σκύλλα** με οδυνηρές απώλειες και έφτασε στη Θρινακία, όπου έβοσκαν τα βόδια του Ήλιου. Εκεί, παρά τις αποτρεπτικές συστάσεις του, οι σύντροφοί του έσφαξαν και έφαγαν μερικά βόδια του θεού· γι' αυτό, στο ναυάγιο που ακολούθησε, χάθηκαν όλοι, εκτός από τον ίδιο. Πέρασε μόνος του έπειτα από τη Χάρυβδη ο Οδυσσέας και βγήκε ναυαγός στην Ωλυγία, το νησί της Καλυψώς, όπου άθελά του έμεινε περισσότερο από 7 χρόνια νοσταλγώντας την Ιθάκη και τη γυναίκα του. Αργότερα, οι Φαίακες τον τίμησαν με δώρα πολλά και με δικό τους καράβι τον έστειλαν στην Ιθάκη.

Στην τρίτη αφηγηματική ενότητα, που τιτλοφορείται «**ΜΝΗΣΤΗΡΟΦΟΝΙΑ**», βρισκόμαστε ήδη στην Ιθάκη. **Εκεί ο** Οδυσσέας βρήκε μπροστά του την Αθηνά που τον βοήθησε να αντιμετωπίσει με επιτυχία την κατάσταση του παλατιού: τον μεταμόρφωσε σε ζητιάνο και τον συμβούλεψε να πάει πρώτα στο καλύβι του χοιροβοσκού Εύμαιου και να του ζητήσει πληροφορίες για όσα συμβαίνουν στο παλάτι. Φρόντισε έπειτα η θεά να φτάσει κι ο Τηλέμαχος από τη Σπάρτη στο καλύβι, όπου πατέρας και γιος κατέστρωσαν σχέδιο εξόντωσης των μνηστήρων. Κατέβηκαν έπειτα στα ανάκτορα, όπου ο «Ζητιάνος» δεχόταν προσβολές από μνηστήρες και υπηρέτες, ενώ ο Τηλέμαχος τον προστάτευε χωρίς να αποκαλύπτει το μυστικό τους. Ο Οδυσσέας, αγνώριστος ακόμη, συνομίλησε με την Πηνελόπη, που του εκμυστηρεύτηκε ότι, τώρα που ο Τηλέμαχος ενηλικιώθηκε, σχεδιάζει να προκηρύξει αγώνα τοξοβολίας μεταξύ των μνηστήρων και να παντρευτεί, κατ' ανάγκη, τον νικητή. Έγινε λοιπόν ο αγώνας την επόμενη μέρα και οι μνηστήρες δοκίμασαν το τόξο χωρίς επιτυχία. Δοκίμασε τότε και ο Οδυσσέας, νίκησε στον αγώνα και στράφηκε έπειτα εναντίον των μνηστήρων· σε συνεργασία δε με τον Τηλέμαχο και λίγους πιστούς υπηρέτες τούς εξόντωσε όλους. Έγινε έτσι πάλι κύριος του σπιτιού του και ξανακέρδισε τη γυναίκα του, με την οποία αναγνωρίστηκε, μετά τη μνηστηροφονία. Την άλλη μέρα συνάντησε και τον πατέρα του, τον Λαέρτη, και μαζί παππούς, γιος και εγγονός αντιμετώπισαν τους συγγενείς των μνηστήρων, που ζητούσαν εκδίκηση· η επέμβαση όμως της Αθηνάς και του Δία αναχαίτισαν τη σύγκρουση και επέβαλαν συμφιλίωση ανάμεσά τους και ειρήνη. Έτσι ο Οδυσσέας ξανακέρδισε και τον λαό του.

Τα γεγονότα αυτά διαρκούν περίπου 10 χρόνια, ο ποιητής όμως τα αναδιάρθρωσε και τα ενέταξε σε 41 μέρες, που αποτελούν το παρόν της *Οδύσσειας*.